

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1001 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

Komisija za alpinizem

Poročilo dela Komisije za alpinizem PZS 2015

Foto: Marko Prezelj

Splošna predstavitev in temeljni namen delovanja

Komisija za alpinizem

Komisija za alpinizem (KA) je strokovni koordinacijski organ PZS, ki pokriva področje alpinistične dejavnosti. IO KA PZS sestavljajo načelnik in člani komisije. Glavne naloge IO KA so izvajanje sklepov zbora načelnikov, usklajevanje in usmerjanje razvoja slovenskega alpinizma s poudarkom na vrhunskem alpinizmu, vodenje registra alpinističnih kolektivov in njihovih članov, pripravljane in organiziranje različnih akcij z alpinistično vsebino, izvajanje različnih vrst alpinističnih usposabljanj ter podeljevanje nazivov strokovne usposobljenosti, predlaganje kandidatov za doseg statusa vrhunškega športnika s področja alpinizma, podeljevanje alpinističnih priznanj ter opravljanje drugih nalog s področja alpinistične aktivnosti.

Osnovna predstavitev delovanja KA

Delovanje KA v 2015

IO KA ima načelnika in šest članov. V 2015 je bilo pri KA registriranih 45 alpinističnih kolektivov (odsekov in klubov), ki so skupaj združevali 893 registriranih članov (AI, alpinisti, pripravniki in tečajniki). S strani OKS so bili potrjeni naslednji rezultati kategorizacije; do 1.10.2015: 11 alpinistov –

mednarodni razred, 3 alpinisti – perspektivni razred, 7 alpinistov državni razred. Izbor najuspešnejših alpinistov za leto 2014 je bil v Cankarjevem domu v Ljubljani, 25. 2. 2014, skupaj s Komisijo za športno plezanje.

V letu 2015 je pot uspešno nadaljevala SMAR – Slovenska mladinska alpinistična reprezentanca pod vodstvom Marka Prezlja. Veliko projektov je vezanih na več let skupaj. Nekatere projekte je komisija izpeljala sama, nekatere pa s sodelovanjem s posameznimi alpinisti, z vodstvom in službami PZS ter z zunanjimi sodelavci ali organizacijami.

Zbor dejavnosti

Seje KA in zbora načelnikov

IO KA je imel v 2015 sedem rednih sej ter zbor načelnikov v mesecu juniju. Vse ostalo delo je potekalo preko sodobnih poti obveščanja z namenom prihraniti sredstva in jih nameniti alpinizmu. Za kategorizacijo je zadolžen Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec. Alen Marinović pa je vodja usposabljanj KA PZS.

Organ	Načelnik(ca)	člani	Seje
Komisija za alpinizem	Miha Habjan, Akademski AO	Boštjan Štor, AO PD Celje – Matica Peter Bajc, AO PD Železničar Jasna Pečjak, AO PD Domžale Nejc Pozvek, Posavski AK Blaž Gladek, AO PD Kamnik	KA PZS - 12. seja IO - 09.12.2015 KA PZS - 11. seja IO - 22.09.2015 KA PZS - 10. seja IO - 30.06.2015 KA PZS - 09. seja IO - 13.05.2015 KA PZS - 08. seja IO - 01.04.2015 KA PZS - 07. seja IO - 11.03.2015 KA PZS - 06. seja IO - 14.01.2015 Zbor načelnikov: Kranj, 3. 6. 2015

Kratek opis usposabljanj

Usposabljanja v 2015

V letu 2015 so bile naslednje vzgojne akcije: izpiti za alpiniste, izpiti za alpinistične inštruktorje in licenčni seminar.

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Št. udeleženecv (udeležilo / zaključilo)	Vodja usposabljanja	Člani vodstva
Izpiti za	1. rok zimski del - sodelovalo 33	39	Alen	Aljaž Anderle,

alpiniste	<p>kandidatov (uspešno opravilo 10)</p> <p>1. rok letni del - sodelovalo 33 kandidatov (uspešno opravilo 10)</p> <p>1. rok teorija – sodelovalo 28 kandidatov (uspešno opravilo 24)</p> <p>2. rok zimski del - sodelovalo 22 kandidatov (uspešno opravilo 20)</p> <p>2. rok letni del - sodelovalo 22 kandidatov (uspešno opravilo 17)</p> <p>2. rok teorija – sodelovali 4 kandidati (uspešno vsi štirje)</p> <p>Do 30.9. – izpitna tura</p>	kandidatov / 28 jih zaključili	Marinovič, Al	Janez Primožič, Mitja Šorn, Matic Standeker, Janez Toni, Peter Jeromel, Mojca Žerjav, Peter Bajec, Alen Marinovič, Nejc Pozvek, Marko Petek, Gašper Rak, Tadej Mrak, Dejan Koren in Miha Habjan. Skupaj 15 različnih inštruktorjev.
Licenčni seminar za alpinistične inštruktorje	26. 9. – Plezalni center Ljubljana	42 udeležencev	Peter Jeromel	Alen Marinovič, Aljaž Anderle, Karel Završnik
Seminar in izpiti za alpinistične inštruktorje	<p>DATUM: 24., 25.1.2015 LOKACIJA: Vršič, pod Prisojnikom TEMATIKA: Ledno plezanje</p> <p>DATUM: 14.2.2015 LOKACIJA: Vršič, pod Prisojnikom TEMATIKA: Ledno plezanje</p> <p>ČAS: 1.-3. marec 2013 LOKACIJA: Vršič TEMATIKA: GIBANJE V SNEGU IN LEDENIŠKEM SVETU</p> <p>DATUM: 1.3.2015 LOKACIJA: Vršič, pod Prisojnikom TEMATIKA: Gibanje v snegu, ledeniška tehnika, plazovi</p> <p>DATUM: 22.3.2015 LOKACIJA: Vršič, pod Prisojnikom TEMATIKA: Gibanje v snegu, ledeniška tehnika, plazovi</p> <p>DATUM: 10. in 11. 5. 2015</p>	11 kandidatov / 10 jih zaključili	Aljaž Anderle	Tomo Česen, Alen Marinovič, Mitja Šorn, Marjan Kregar, Peter Bajec, Peter Jeromel, Aljaž Anderle, Janez Primožič, Urban Ažman, Klemen Belhar

	<p>LOKACIJA: Kranj, Begunje TEMATIKA: Gibanje naveze, pomoč padlemu, spusti po vrvi, vozli, športno plezanje, orientacija, nastopanje pred skupino...</p> <p>DATUM: 17. - 20. 5.2015 LOKACIJA: Dovžanova soteska, Kranj TEMATIKA: Gibanje naveze, pomoč padlemu, spusti po vrvi, vozli, športno plezanje</p> <p>DATUM: 4.6.2015 LOKACIJA: Dovžanova soteska TEMATIKA: Gibanje naveze, pomoč padlemu, spusti po vrvi, vozli, športno plezanje</p>			
--	---	--	--	--

Strokovni kadri (stanje na dan 31.12.2015)

Naziv	Skupno število
Alpinistični inštruktorji	271
Alpinisti	711
Alpinistični pripravniki	475

Izvedene aktivnosti (srečanja, tekmovanja, tabori, ...)

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev in vodja	Namen
Tabor Chamonix - poletni	18. – 25.10.	10 alpinistov, vodji: Nejc Marčič in Peter Bajec	Plezanje mladih perspektivnih alpinistov v gorah nad Chamonix-jem
Tabor Courmayer	25. – 30. 7.	14 alpinistov, vodji: Andrej Grmovšek in Nejc Pozvek	Plezanje mladih perspektivnih alpinistov.
Mednarodno srečanje severni Wales	10.5. – 17.5.	Klemen Žumer	Spoznavanje angleškega načina plezanja.
Zbor alpinistov	24. 10. – Krvavec	Organizatorji AO PD Kranj	Neformalno srečanje in druženje alpinistov
Zbor alpinistov veteranov	2. 10. - Vršič	Kazimir Drašlar	Srečanje alpinistov veteranov

Naziv aktivnosti	Termin in lokacija	Št. udeležencev in vodja	Namen
Tatre	14. – 22. 3.	6 udeležencev, vodja: Martin Žumer	Spoznavanja novega področja in povezovanja z lokalnimi značilnostmi.
Izmenjava s francoskimi alpinisti	19. 4. – 5. 4.	5 udeležencev, vodja: Marko Prezelj in 5 francoskih plezalcev	Izmenjava izkušenj s tujimi plezalci.
Brenta	13.6. – 21. 6.	3 udeleženci, vodja: Marko Prezelj in 2 lokalna poznavalca	Izmenjava izkušenj s tujimi plezalci.
Freneyi	29.8. – 3. 9.	3 udeleženci, vodja: Tjaša Jelovčan	Spoznavanja novega področja in povezovanja z lokalnimi značilnostmi.
Srbija	31.10. – 8. 11.	6 udeležencev	Spoznavanja novega področja in povezovanja z lokalnimi značilnostmi.
Istra	27.-30. 11.	20 udeležencev, vodja: Miha Habjan	Srečanje članov SMAR z ostalimi perspektivnimi alpinisti.

Pomembnejši projekti (začeti, v izvajanju ali zaključeni v letu poročanja)

Naziv projekta	Namen	Stanje
Alpinistični priročnik - Alpiročnik	Za namen usposabljanja in izobraževanja alpinistov pripravljeno učno gradivo v elektronski (spletni) obliki	Alpiročnik že deluje: (http://alpirocnik.rasica.org/index.php/Glavna_stran) Vsebinsko in oblikovno se gradivo nadgrajuje in dopolnjuje.
Projekt zavarovanja za alpiniste v tujini	Raziskati področje zavarovanja za alpiniste in pripraviti predlog oblike zavarovanja za alpiniste v bodoče.	Pri pripravi nove oblike zavarovanja za člane PZS je KA ponovno sodelovala pri pripravi predloga zavarovanja za alpiniste in vse ostale, ki potrebujejo nadstandardno zavarovanje za tujino.
Zbornik Slovenski alpinizem 2011 - 2014	Zajeti in zabeležiti vso pomembnejšo alpinistično aktivnost v preteklem letu, doma in v tujini	Konec leta 2014 se je začelo zbirati gradivo za omenjeni zbornik, ki bo izšel tekom leta 2016.
Članska alpinistična reprezentanca	Bolj usmerjena in načrtovana podpora alpinistom.	Članska alpinistična reprezentanca je v 2015 tudi formalno zaživela. Člani so bili finančno podprti v okviru podpore akcijam v izven evropskih gorstev.
Slovenska mladinska alpinistična reprezentanca	Dolgoročna usmerjena podpora mladim perspektivnim alpinistom	V 2015 se je članstvo v Smaru končalo za nekaj članov, ki so jih zamenjali novi mladi perspektivni alpinisti.
Logotip KA PZS	Prepoznavnost KA PZS.	V letu 2015 je KA zaključila z izborom logotipa KA PZS in ga začela uporabljati v vseh svojih gradivih.

Podeljena priznanja

Naziv priznanja	Pogoj za prejem	Št. Prejemnikov
Najuspešnejša alpinistka, najuspešnejši alpinist in najbolj perspektiven alpinist v 2014	Vrhunski alpinistični vzponi v domačih ali tujih stenah, ki so najbolj zaznamovali leto 2014	3 prejemniki (Luka Lindič – AO Celje-Matica, Anastasija Davidova – AO Ljubljana-Matica in Janez Svoltjšak – AO Kranj)
Nagrada za posebne dosežke v alpinizmu	Vrhunski alpinistični vzponi v domačih ali tujih stenah, ki so zaznamovali leto 2014	4 prejemniki (Domen Kastelic – Akademski AO, Luka Krajnc – AO Celje-Matica, Marko Prezelj – AO Kamnik, Aleš Česen – Alpski gorniški klub)
Nagrada za življenjsko delo v alpinizmu	Nagrada za prispevek in razvoj na področju alpinizma / kvalitetnega in vrhunskega - posthumno	1 prejemnik (Peter Mežnar – AO Kamnik)

Ocena alpinistične sezone 2015

Začetek alpinistične sezone se je začel spodbudno. Izpostavimo lahko drugo zimsko ponovitev Sveče v Travniku, nad dolino Plazje je bila preplezana nova težka kombinirana smer Čira-čara, ki je kmalu dobila tudi prvo ponovitev. Loška stena je ob pomanjkanju idej glavnih protagonistov slovenskega alpinizma in ob slabših razmerah zadnja leta samevala, v februarju pa je le doživela nov vzpon v JV steni Votlega vrha. Nova smer je posvečena Tomažu Humarju. V začetku marca je nastala nova težka kombinirana smer nad Damoklejevim mečem – Mali bogovi, posvečena Urbanu Golobu. Alpinisti so pomladno ogrevanje opravili že tradicionalno v Koglu in drugih, bolj na jug obrnjenih stenah, kjer so bile po dolgem in počez preplezane vse velike klasike. Ponovno je bilo odkrito ostenje Križevnika, ki je bil lani hit sezone. Opravljenih je bilo kar nekaj prvih ponovitev smeri. Ob tem je nastala tudi nova težka smer.

Stabilno, toplo in dolgo poletje je omogočilo obilo vzponov v domačih logih in preplezanih je bilo kar nekaj prvenstvenih smeri, ki po težavnosti niso posebej izstopale. Omeniti velja le novo smer v mogočni Z steni Montaža nad Dunjo. Pogrešali smo še kak težek prvenstveni vzpon ali težjo ponovitev v domačih stenah, ki že leta samevajo in nimajo niti priložnosti odbiti kakšne naveze, ki bi se znašla pod njihovim vznožjem. Nekaj težjih prostih ponovitev je bilo v S steni Triglava (Obraz Sfinge, Bergantova ...).

Aktivnejši, vsaj glede težavnosti, so bili naši alpinisti v tujini. Dolomiti in francoske Alpe so zabeležili kar nekaj izvrstnih vzponov, ki tudi v evropskem merilu ne doživijo veliko ponovitev v sezoni.

Leto se je končalo z zelo suho in toplo zimo, ki je prinesla nekaj dobrih ponovitev v suhi in kopni skali. Omeniti velja Helbo s Čopom ter Puntarsko v Vršacu.

Napovedane odprave za 2015 so nakazovale visoko aktivnost naših alpinistov v zunajevropskih gorstvih. Tri slovenske odprave so plezale v Patagoniji. V začetku leta so naši alpinisti preplezali novo smer v Z steni Mojon Rojo ter splezali na vrh Cerro Torreja, konec leta pa so preplezali še tri nove smeri v JV in V steni San Lorenza ter še v nedotaknjeni JV steni Cerra Hermosa.

Z Aljaske je prišla dobra novica o vzponu v Francoski smeri v Mt. Hunterju.

V Pakistanu je bila nad ledenikom Choktoi preplezana nova smer na S stolp Biacherahi, žal za glavni cilj ni bilo pravega vremena.

Tudi v Kirgiziji so slovenski alpinisti pustili svoj pečat s tremi novimi smermi v območju Kizil Askerja.

V pogorju Raru v indijski Himalaji je naveza opravila tri prve pristope na šesttisočake. Gre za zelo slabo raziskano področje, ki ponuja pravi avanturistični in raziskovalni alpinizem.

Z odličnim dosežkom nas je razveselila tudi odprava na Cerro Kishtwar, ki je uspela po novi težki smeri preplezati divjo vzhodno steno in opraviti šele tretji pristop na vrh.

Četverica je bila aktivna v pogorju Rolwaling, v Nepal, kjer je naveza preplezala novo smer na Chukyma Go.

Jeseni je prišla dobra novica iz ZDA, iz doline Yosemite, kjer je naveza prosto preplezala smer Freerider v El Capitanu.

Preteklo leto je zaznamovala tudi menjava generacij Slovenske mladinske alpinistične reprezentance (SMAR). Prva močna generacija je tlakovala temelje nadaljnjemu delovanju in usmeritvi SMAR-a. Samo želimo si, da bi naslednje generacije sledile tem smernicam.

Za kakovost alpinističnega podmladka v smislu težavnosti plezanja se nam ni treba bati. Nekoliko bolj nas lahko skrbi pomanjkanje idej in drznosti v smislu raziskovanja, kar dokazuje pomladansko množično obleganje Križevnika, kot da je to edina alpska stena daleč naokoli. Poletna sezona je nekoliko bolj enakomerno razporedila vzpone po stenah, a še vedno bi lahko na prste ene roke prešteli vzpone v stenah, ki niso v izboru Slovenskih sten. Redki so alpinisti, ki so se pripravljene posvetiti iskanju težke nove smeri in za to morda »zapraviti« večji del sezone. Pogrešamo zavedanje in razmišljanje, ki bi dalo prednost kakovosti pred količino. Po drugi strani pa nas razveseljuje dejstvo, da smo pri odpravarskih ciljih idejno še vedno na visoki ravni. Da bi bilo le zanimanja za alpinizem v najvišjih stenah Himalaje malo več.

Zaključek

Večina načrtov za leto 2015 je bilo izpeljanih. Prioriteta KA je poleg usposabljanja, še vedno podpora mladih perspektivnih alpinistov ter vrhunski alpinizem. Temu je bila namenjena velika večina pozornosti delovanja KA in tudi finančnih sredstev namenjenih za alpinizem. Vse tekoče zadeve so se v dobrem sodelovanju s strokovno službo urejale sproti. Zaradi premajhnega števila prijavljenih se začetni alpinistični tečaj v kopni skali ni izpeljal. Nekaj projektov je še vedno v teku (npr. dopolnjevanje učnega gradiva za Alpiročnik, zbornik Slovenski alpinizem) in še niso v celoti izpeljani do konca.

V 2015 se je KA aktivno pripravljala na nov koncept delovanja KA, tako programsko kot kadrovsko.

Kar nekaj časa in energije je bilo posvečeno pripravi pravilnika KA, ki ga je bilo zaradi reorganizacije na ravni PZS potrebno pripraviti in potrditi na Zboru načelnikov.

Velik izziv delovanja KA v 2015 je bila prilagoditev programa zaradi zmanjšanja finančnih sredstev namenjenih za alpinizem s strani države. Zlasti finančni del namenjen za odprave v neevropska gorstva je bil rekordno majhen, kar se je poznalo pri številu podprtih alpinistov kakor tudi pri višini podpore. KA je v različni višini finančno podprla 9 akcij v izven evropska gorstva.

V 2015 je bila na ravni PZS uvedena sprememba pri članarini oz. pri zavarovanju članov PZS. Za alpiniste je bila najbolj vzpodbudna sprememba pri obliki članarine A+ in A, ki alpinistom omogoča kvalitetnejše zavarovanje izven Slovenije, zlasti v alpskem prostoru.

V 2015 in tudi sicer v zadnjem obdobju se pozna boljša in obsežnejša informiranost širše slovenske javnosti o alpinističnih dosežkih, kar zagotovo veča medijsko prepoznavnost alpinizma v Sloveniji. Na tem je potrebno delati tudi v prihodnje.

Glede na trende v zadnjih letih bo potrebno tudi v prihodnje zelo racionalno upravljati s financami in določiti resnične prioritete delovanja KA, predvsem da bosta lahko nemoteno delovala usposabljanje novih strokovnih kadrov ter program vrhunskega alpinizma.

Pripravila: Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec in Miha Habjan, načelnik KA PZS